

## Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel Universiteit Leiden

### Preambule

Dit is een door het College van Bestuur opgestelde richtlijn in de zin van artikel 9.5 jo. artikel 9.15 WHW, die door de faculteitsbesturen moet worden uitgevoerd.

De Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel beschrijft hoe voor studenten de keuze en aanmelding voor een minor verloopt, als bedoeld in artikel 3.2.2 van de (model) Onderwijs- en examenregeling bachelor 2022-2023 Universiteit Leiden.

### Inleiding

Voor academici in opleiding is het belangrijk dat zij zich breed kunnen oriënteren en kennis maken met verschillende wetenschappelijke disciplines. Het onderwijs aan de Universiteit Leiden heeft daarom een brede basis in de bachelorfase en verdieping in de masterfase. Keuzeruimte speelt bij de verbreding in de bachelorfase een centrale rol, omdat het garandeert dat alle studenten een kans krijgen om over de grenzen van hun eigen vakgebied heen te kijken. Dit doet de Universiteit Leiden door in elke bacheloropleiding, in dezelfde periode, 30 EC vrij te houden voor keuzeonderwijs<sup>1</sup>. Er is veel ruimte voor studenten om te bepalen hoe zij deze keuzeruimte gebruiken.

Studenten kunnen deze keuzeruimte invullen met een minor. Met een minor kunnen studenten hun kennis verbreden door een samenhangend programma in een ander vakgebied te volgen. Dit kan een monodisciplinaire minor uit een ander vakgebied zijn, of een interdisciplinaire minor die geen overlap heeft met een bacheloropleiding. Minoren kunnen ook als premaster dienen om de doorstroom naar een masteropleiding die niet direct aansluit op de bachelor te vergemakkelijken. Hiermee ontstaan er nieuwe routes naar het verdiepende onderwijs in de masterfase. Studenten kunnen ook een minor van de Technische Universiteit Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam volgen, hierdoor kunnen studenten kennis nemen van vakgebieden die niet in Leiden worden aangeboden. Studenten mogen in overleg met hun examencommissie hun keuzeruimte ook zelf invullen met een stage of een buitenlandervaring.

Deze richtlijn bevat regels over de wijze waarop de aanmelding, toelating en inschrijving betreffende de minoren voor studenten wordt uitgevoerd, zie onder 3. Tevens zijn regels opgenomen over het gedeeltelijk laten meetellen van een minor en over wanneer zich een overlap tussen minor en verplicht curriculum voordoet, zie onder 4.

## 1. Keuzeruimte

In alle opleidingen is er keuzeruimte. Doordat het aantal studiepunten en de roostering binnen de Universiteit Leiden en met de LDE partners wordt afgestemd, wordt het voor studenten eenvoudig om gebruik te maken van het minoraanbod van alle drie de universiteiten.

---

<sup>1</sup> In enkele gevallen is er 15 EC vrije keuzeruimte. Dit is het geval wanneer beroepseisen (bijvoorbeeld geneeskunde of notarieel recht) zorgen voor beperkte ruimte in het curriculum.



- a. Elke bacheloropleiding heeft minimaal 30 EC aan keuzeruimte. Studenten kunnen deze ruimte onder andere gebruiken voor een minor, stage, of studie in het buitenland.
- b. Studenten kunnen deze keuzeruimte invullen volgens de regels zoals die in de OER van de opleiding beschreven staan.
- c. De vrije keuzeruimte is geroosterd in het eerste semester van het derde studiejaar, respectievelijk het vijfde semester van de opleiding.
- d. Het College van Bestuur kan op verzoek van een Faculteitsbestuur de volgende (combinatie van) uitzonderingen toekennen:
  - i. Een overgangsregeling voor faculteiten om aan de onder 1a, 1b en 1c genoemde onderdelen te voldoen.
  - ii. Het aantal EC dat als vrije keuzeruimte is aangemerkt, met een minimum van 15 EC aan vrije keuzeruimte.
  - iii. Het moment waarop (een deel van) de vrije keuzeruimte is geroosterd, met als minimum het vrij roosteren van de eerste helft van het eerste semester.
  - iv. Eventuele beperkingen voor studenten waardoor de examencommissie, in afwijking van onderdeel 3, toch toestemming moet geven voor het volgen van een minor.

## 2. Uitgangspunten van Leidse minoren

Een minor is een pakket van vakken dat inhoudelijk een coherent en afgerond geheel vormt waarmee studenten hun kennis kunnen verbreden. Het minoraanbod wordt ieder jaar met de Universiteitsraad besproken. Het College van Bestuur neemt een besluit over het minoraanbod. Het vastgestelde minoraanbod wordt opgenomen in de [Studiegids](#). Voor de Leidse minoren gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Minoren hebben een omvang van 30 EC;
- b. De opbouw is zodanig dat een eindniveau van minimaal 300 conform de Leidse onderwijsstructuur behaald wordt bij tenminste één vak, zodat de minor passend is voor derdejaars studenten;
- c. Minoren kunnen mono- of interdisciplinair zijn en bestaan uit aanschuif- of opzichzelfstaand onderwijs;
- d. Minoren kennen in beginsel geen selectie of -toelatingseisen;
- e. Het stellen van een maximum aan het aantal deelnemers is mogelijk;
- f. Het minoronderwijs vindt in het eerste semester plaats en het onderwijs kan, inclusief herkansingen, altijd binnen één collegejaar afgerond worden;
- g. Tot 1 juni 2023 wordt 33% van de plekken van elke minor gereserveerd voor studenten van de Technische Universiteit Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam (LDE), eveneens reserveren onze partners tot 1 juni 2023 33% van hun plekken voor Leidse studenten;



- h. Een minor kan ook (gedeeltelijk) in een andere taal dan het Nederlands aangeboden worden;
- i. Een keuzevakkenpakket van 30 EC wordt alleen als 'minor' erkend als deze is goedgekeurd door het College van Bestuur<sup>2</sup>.

In een aantal gevallen zijn er uitzonderingen mogelijk. Het College van Bestuur neemt jaarlijks bij het vaststellen van het minoraanbod hier een besluit over. Het betreft:

- j. Een uitzondering op onderdeel 2d waarbij in de volgende gevallen toelatingseisen gehanteerd kunnen worden:
  - i. De LDE minoren waarvoor de drie partners samen het onderwijs verzorgen, hiervoor geldt dat de regelgeving van de instelling die penvoerder van de minor is van toepassing is;
  - ii. De educatieve minor die in combinatie met bepaalde bacheloropleidingen lesbevoegdheid oplevert voor de onderbouw havo/vwo en het vmbo-t, omdat hiervoor vanwege die te behalen lesbevoegdheid, toelatingseisen gelden ten aanzien van de bacheloropleiding waarbij de student staat ingeschreven;
  - iii. Een beperkt aantal bètaminoren, omdat hier -onverminderd het streven om de toegankelijk zo groot mogelijk te houden- toelatingseisen gelden.
- k. Een uitzondering op onderdeel 2f waarbij (een deel van) het minoronderwijs:
  - i. twee keer aangeboden wordt, eenmaal conform onderdeel 2f en eenmaal op een ander moment;
  - ii. per een andere ingangsdatum conform onderdeel 2f geroosterd wordt.

### 3. Aanmelding en toelating minoren

- a. Toelating tot een minor met een omvang van 30 EC is mogelijk zonder toestemming of advies van de examencommissie. Dit geldt voor de minoren die in de [studiegids](#) zijn opgenomen en ongeacht de faculteit van herkomst.
- b. Toestemming of advies van de examencommissie is niet vereist voor de minoren van LDE partners met een omvang van 30 EC.
- c. Het volgen van een deel van een minor is mogelijk onder de voorwaarde dat de aanbiedende opleiding daar toestemming voor geeft. Om de studiepunten mee te laten tellen voor het afstuderen, moet deze keuze worden goedgekeurd door de examencommissie van de opleiding waar de student staat ingeschreven.

---

<sup>2</sup> Een keuzevakkenpakket is een samenhangend geheel van vakken, zonder formele status. Deze pakketten worden in de praktijk bijvoorbeeld als premaster ingezet. Het is voor dergelijke pakketten alleen nuttig om de status van 'minor' te krijgen als zij breed toegankelijk zijn. Het staat faculteiten altijd vrij om keuzevakkenpakketten zelf aan te bieden.



- d. De wijze van aanmelden en inschrijving en de datum waarop de aanmeldingperiode open gaat, worden uiterlijk vier weken voordat de aanmeldingperiode opengaat op de website van de universiteit gepubliceerd.
- e. Er kan met een wachtlijst gewerkt worden bij de aanmelding. Het aantal studenten op de wachtlijst bedraagt niet meer dan 25% van het aantal beschikbare plaatsen in de minor.
- f. De inschrijving verloopt op basis van volgorde van aanmelding of op basis van voorkeur<sup>3</sup>. Er wordt geen gebruik gemaakt van selectie of loting.
- g. Indien *inschrijving op basis van volgorde van aanmelding* geldt, mag een student zich voor één minor aanmelden. Als er meer aanmeldingen zijn dan het maximum aantal plekken in een minor, kan een student op een wachtlijst geplaatst worden. In dat geval is voor de student zichtbaar op welke plek die staat. In geval van plaatsing op de wachtlijst, mag de student zich voor een tweede minor aanmelden.
- h. De aanmeldperiode voor minoren zonder toelatingseisen loopt van 1 mei 2023 om 13.00u tot en met 15 juli 2023 om 13.00 u. De aanmeldperiode gaat voor minoren met toelatingseisen open vanaf 3 april 2023 om 13.00u en sluit op 14 april 2023 om 13.00u.
- i. Vanwege de LDE samenwerking op het gebied van minoronderwijs is gedurende de maanden april en mei 33% van de in Leiden beschikbare minorplaatsen gereserveerd voor studenten van de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam.
- j. Voor toelating van hbo en wo studenten van andere universiteiten gelden dezelfde toelatingsregels als voor Leidse studenten. Echter, bij plaatsing voor het minoronderwijs hebben studenten van de Universiteit Leiden voorrang. Dat betekent gezien de deadline waarop de inschrijving wordt gesloten, 15 juli 2023, dat externe studenten pas na deze datum definitief worden geïnformeerd over hun plaatsing.

#### 4. Minor meetellen bij afstuderen.

Studenten kunnen een minor volgen zonder toestemming of advies van de examencommissie van hun eigen opleiding. Een afgeronde minor telt mee voor het afstuderen van de student. Hier zijn enkele uitzondering op:

- a. **Overlap:** (1)De student is verantwoordelijk voor het constateren van overlap tussen de opleiding waarvoor de student bij de Universiteit Leiden staat ingeschreven en de minor. Om vakken uit een minor te mogen vervangen door niet-overlappend onderwijs dient de student zelf een verzoek in bij de *examencommissie van de opleiding waar de student staat ingeschreven*. De student dient zelf met de opleiding die de beoogde vervangende vakken aanbiedt te overleggen of de student toegelaten kan worden.

---

<sup>3</sup> Aanmelding op basis van voorkeur is technisch nog niet mogelijk. Indien dit technisch mogelijk is vóór de aanvang van de aanmeldperiode voorjaar 2023 dan zal er gebruik gemaakt worden van aanmelding op basis van voorkeuren. Is dit technisch nog niet mogelijk dan zal *First Come, First Serve* gelden.



(2) Een opleiding kan een minor in de OER opnemen<sup>4</sup> als uitzondering op de onder 3a en 3b genoemde onderdelen. De minoren die zijn uitgezonderd tellen niet mee voor het afstuderen van de student, tenzij de student een verzoek bij de examencommissie van de opleiding waarvoor de student bij de Universiteit Leiden staat ingeschreven indient en de examencommissie besluit dat dit voor (een deel van) een minor wel is toegestaan. Deze uitzondering kan alleen opgenomen worden in de OER als er meer dan 5 studiepunten overlap is met de opleiding.

(3) Bij twijfel dient de student de *examencommissie van de opleiding waar de student staat ingeschreven* te raadplegen.

- b. **Gedeeltelijke afronding:** Er is geen garantie dat een minor in een volgend jaar opnieuw wordt aangeboden, of dat de student opnieuw wordt toegelaten als er een beperkt aantal deelnemers geldt.

(1) Wanneer de minor door onvoorziene omstandigheden niet kan worden afgerond en de student de behaalde studiepunten mee wil laten tellen voor het afstuderen, dan dient het afgeronde deel alsnog ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de examencommissie van de opleiding waarbij de student staat ingeschreven.

(2) Indien een minor slechts gedeeltelijk wordt afgerond, dan worden de vakken niet als onderdeel van een 'minor' aangemerkt op het diplomasupplement, maar als keuzevakken. Dit geldt ook indien de examencommissie van de opleiding waar de student staat ingeschreven toestemming heeft gegeven voor het deels volgen van een minor. De gedeeltelijk gevolgde minor telt dan als 'keuzevakken'.

## 5. Minordeel

Niet alle studenten hebben 30 EC aan keuzeruimte in hun opleiding, zij hebben minimaal 15 EC keuzeruimte. Om deze studenten toch een kans te bieden om gebruik te maken van het minoraanbod is het ook mogelijk om een deel van een minor te volgen.

- a. Elke minor biedt ook een 15 EC vakkenpakket aan dat deel uitmaakt van een minor, dat in de eerste helft van het eerste semester van het studiejaar wordt aangeboden.
- b. Een vakkenpakket van 15 EC dat deel uitmaakt van een minor wordt op het diplomasupplement niet als 'minor' aangemerkt.
- c. De aanbiedende opleiding bepaalt de samenstelling van het vakkenpakket van 15 EC. Er geldt voor studenten geen vrije keuze van vakken uit een bepaalde minor.
- d. Met betrekking tot de toelating gelden er voor studenten die zich voor 15 EC aanmelden geen afwijkingen op deze richtlijn. Er geldt geen aparte capaciteitsbeperking, quotum of afwijking op de geldende aanmeldprocedure (aanmelding op basis van volgorde of op basis van voorkeur) voor studenten die zich voor een 15 EC vakkenpakket als minordeel aanmelden.
- e. Een student met 30 EC keuzeruimte mag niet zonder toestemming van de examencommissie van de eigen opleiding twee minordelen van 15 EC van twee verschillende minoren volgen.

---

<sup>4</sup> Het betreft hier artikel 3.2.7 van de OER.



Universiteit  
Leiden

## 6. Inwerkingtreding en geldigheidsduur

Deze richtlijn is vastgesteld door het College van Bestuur op 7 juni 2022 en treedt in werking per 1 september 2022 voor de duur van het studiejaar 2022-2023.